

Wymagania państwa

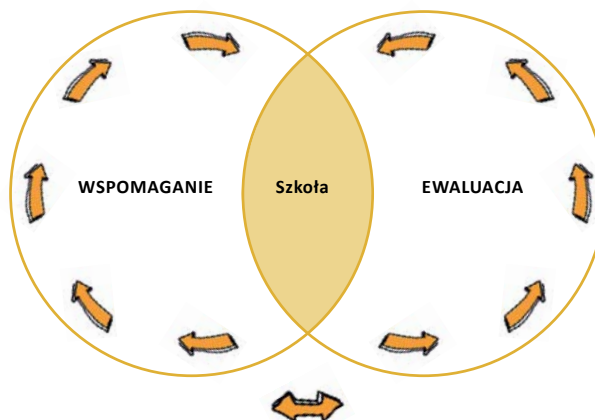
Uporządkowanie priorytetów i celów szkoły

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 października 2009 r. w sprawie nadzoru pedagogicznego zmieniło sposób jego sprawowania w Polsce. Kontynuacją nowego podejścia są zasady sprawowania nadzoru pedagogicznego zawarte w rozporządzeniu MEN z 27 sierpnia 2015 r. Istotą tej zmiany są sformułowane przez państwo wymagania wobec szkół i placówek, które wskazują im strategiczne i priorytetowe zadania i stanowią przedmiot zewnętrznego nadzoru pedagogicznego. Wymagania kształtowane są przez zmieniającą się rzeczywistość. Korzystając z 5-letnich doświadczeń prowadzenia ewaluacji, dwukrotnie je zmodyfikowano¹, uwzględniając rekomendacje wypracowane w projekcie systemowym „Program wzmocnienia efektywności systemu nadzoru pedagogicznego i oceny jakości pracy szkoły”.

Realizacja wymagań ma zapewnić tworzenie optymalnych warunków rozwoju każdemu uczniowi, a szkoły czy placówki zachęcić do rozwoju organizacyjnego. Analizując wymagania, nie należy zatem poszukiwać całościowego obrazu szkoły czy placówki, ale raczej widzieć kluczowe aspekty ich działalności, także w kontekście wyzwań, przed jakimi te instytucje współcześnie stają.

Postanowiono, że informację o poziomie spełniania tych wymagań, zarówno szkoły, jak i placówki będą otrzymywać w wyniku ewaluacji zewnętrznej – nowej formy nadzoru pedagogicznego. Wprowadzenie ewaluacji jako badania realizowanego z udziałem uczniów, rodziców, pracowników szkoły, organu prowadzącego i przedstawicieli środowiska współpracującego ze szkołą pozwala, co bardzo cenne, na pozytywnie opiniowanie o szkole, nie tylko od organizatorów procesów edukacyjnych, ale i od ich bezpośrednich uczestników i odbiorców.

Dzięki wynikom z ewaluacji szkoła skutecznie planuje własny rozwój w obszarach, które wymagają tego najbardziej. Równocześnie możliwe staje się zewnętrzne wspieranie szkół i placówek zgodnie z ich zdiagnozowanymi potrzebami.

¹ Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 10 maja 2013 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie nadzoru pedagogicznego (Dz.U. z 2013 r. poz. 560); Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej dnia 6 sierpnia 2015 r. w sprawie wymagań wobec szkół i placówek (Dz.U. z 2015 r. poz. 1270).

Sukces uczniów, szkół i placówek oświatowych jest w dużym stopniu uzależniony od właściwego zrozumienia i wypełniania wymagań. Ma to również wpływ na jakość całego systemu edukacyjnego.

Obowiązek realizacji wymagań został zapisany w ustawie². Treść wymagań można znaleźć w osobnym rozporządzeniu³. W ustawie określono charakterystyki spełniania wymagań na dwóch poziomach:

- **podstawowym** – świadczącym o prawidłowym przebiegu procesów kształcenia, wychowania i opieki umożliwiającym każdemu uczniowi rozwój, a szkole/placówce doskonalenie swojej pracy;
- **wysokim** – świadczącym o wysokiej skuteczności działań, wyrażanej efektami kształcenia i wychowania, pozytywnym postrzeganiem szkoły lub placówki oraz jej rozwojem i uspołecznieniem.

Oznacza to odstąpienie od dotychczasowego systemu literowego oceny spełniania wymagań przez szkoły i placówki.

² Ustawa z dnia 20 lutego 2015 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2015 r. poz. 357).

³ Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 6 sierpnia 2015 r. w sprawie wymagań wobec szkół i placówek (Dz.U. z 2015 r. poz. 1214).

WYMAGANIE 1

Szkoła lub placówka realizuje koncepcję pracy ukierunkowaną na rozwój uczniów

Charakterystyka wymagania – poziom podstawowy:

Szkoła lub placówka działa zgodnie z przyjętą przez radę pedagogiczną własną koncepcją pracy, uwzględniającą potrzeby rozwojowe uczniów, specyfikę pracy szkoły lub placówki oraz zidentyfikowane oczekiwania środowiska lokalnego. Koncepcja pracy szkoły lub placówki jest znana uczniom i rodzicom oraz przez nich akceptowana.

Charakterystyka wymagania – poziom wysoki:

Koncepcja pracy szkoły lub placówki jest przygotowywana, a w razie potrzeby modyfikowana oraz realizowana we współpracy z uczniami i rodzicami.

Dlaczego to wymaganie jest ważne?

Kto zaniedbuje planowanie, ten planuje zaniedbanie

– Tadeusz Kotarbiński

Koncepcja pracy szkoły, rozumiana jako wspólny „pomysł na naszą szkołę” całego środowiska szkolnego, pozwala na budo-

wanie więzi, odczuwanie wspólnoty, poczucie podobieństwa z innymi członkami społeczności szkolnej, porozumiewanie się językiem podobnych znaczeń. Pozwala, co warto podkreślić, skupiać działania wokół zbieżnych wartości i celów.

Wymaganie podkreśla znaczenie działania opierającego się na przemyślanej strategii i współpracy całego środowiska szkolnego na rzecz urzeczywistnienia tej strategii.

Co mieści się w wymaganiu?

- Określanie wspólnych wartości i celów oraz sposobów ich osiągnięcia.
- Rozpoznawanie potrzeb środowiska, w którym działa szkoła i uwzględnianie ich w koncepcji pracy.
- Podporządkowanie koncepcji pracy potrzebom rozwojowym uczniów.
- Budowanie wśród wszystkich podmiotów życia szkolnego świadomości tego, z czego wynika koncepcja oraz potrzeby jej tworzenia i realizacji przez całe środowisko szkolne.
- Odzwierciedlenie kluczowych idei w działaniach podejmowanych przez szkołę.
- Podejmowanie refleksji nad koncepcją zarówno w perspektywie działań ogólnoszkolnych, jak i prowadzonych indywidualnie.
- Dyskusja nad aktualnością i ewentualną modyfikacją koncepcji pracy szkoły z udziałem uczniów, rodziców i pracowników szkoły.
- Upowszechnianie wiedzy o koncepcji pracy w środowisku szkolnym.

Jak JA rozumiem to wymaganie?

.....

.....

.....

Jakie wyzwania stawia przed MOJĄ szkołą to wymaganie?

.....

.....

.....

Jak MOJA szkoła spełnia to wymaganie?

.....

.....

.....

Pytania pomocnicze:

Na ile koncepcja jest naszym „pomysłem na szkołę”, nadającym jej indywidualną tożsamość i rozpoznawalność na tle innych szkół i placówek oświatowych?

W jaki sposób powstała koncepcja pracy mojej szkoły? Czy wiem, w jaki sposób została upowszechniona/jest upowszechniana?

Czy przyjęta koncepcja pracy jest faktycznie dziełem całej społeczności szkolnej? Kto uczestniczył w tworzeniu koncepcji?

Jakie są najważniejsze założenia koncepcji pracy szkoły? Czy potrafię powiedzieć, czym moja szkoła wyróżnia się wśród innych?

Jakie działania podejmuje szkoła w celu realizacji koncepcji? Jakie działania realizują kolejne założenia koncepcji?

Czy koncepcja pracy szkoły faktycznie odpowiada na potrzeby środowiska, w którym działa szkoła? Skąd to wiemy?

Jaki jest wpływ koncepcji na rozwój intelektualny, emocjonalno-społeczny i fizyczny naszych uczniów? Czy mogę wskazać przykłady?

Na jakie zdiagnozowane potrzeby uczniów odpowiada koncepcja? Czy mogę wskazać przykłady działań realizujące je?

W jakim stopniu koncepcja pracy jest akceptowana przez uczniów i rodziców? Skąd to wiem?

Jak rodzice uczestniczą w realizacji koncepcji? Czy znam przykłady takich działań?

Jak uczniowie uczestniczą w realizacji koncepcji? Czy znam przykłady takich działań?

W jaki sposób rodzice uczestniczą w tworzeniu i modyfikacji koncepcji?

W jaki sposób uczniowie uczestniczą w tworzeniu i modyfikacji koncepcji?

WYMAGANIE 2

Procesy edukacyjne są zorganizowane w sposób sprzyjający uczeniu się

Charakterystyka wymagania – poziom podstawowy:

Planowanie procesów edukacyjnych w szkole lub placówce służy rozwojowi uczniów.

Uczniowie znają stawiane przed nimi cele uczenia się i formułowane wobec nich oczekiwania. Informowanie ucznia o jego postępach w nauce oraz ocenianie pomagają uczniom uczyć się i planować ich indywidualny rozwój.

Nauczyciele i uczniowie tworzą atmosferę sprzyjającą uczeniu się. Nauczyciele motywują uczniów do aktywnego uczenia się i wspierają ich w trudnych sytuacjach, tworząc atmosferę sprzyjającą uczeniu się. Nauczyciele stosują różne metody pracy dostosowane do potrzeb ucznia, grupy i oddziału. Nauczyciele kształtują u uczniów umiejętność uczenia się.

Charakterystyka wymagania – poziom wysoki:

Organizacja procesów edukacyjnych umożliwia uczniom powiązanie różnych dziedzin wiedzy i jej wykorzystanie. Uczniowie mają wpływ na sposób organizowania i przebieg procesu uczenia się. Uczniowie uczą się od siebie nawzajem. W szkole lub placówce stosuje się nowatorskie rozwiązania służące rozwojowi uczniów.

Dlaczego to wymaganie jest ważne?

Najtrudniejsze dzieło świata od łatwego trzeba rozpocząć, a największe dokonania od drobiazgów – Lao Tsy

Jednym z ważniejszych zadań instytucji oświatowych (przedszkoli, szkół, placówek) jest wyposażenie uczących się w zdolność do pozyskiwania wiedzy i nabywania umiejętności. Jakość uczenia się uczniów zależy w dużym stopniu od organizacji procesu nauczania. Dobra organizacja to połowa sukcesu. Stanowi nieodzowny warunek skuteczności każdego działania dydaktycznego, zapobiega przypadkowości i chaosowi w realizacji celów, umożliwia monitorowanie procesów, ich modyfikowanie i doskonalenie. Pozwa

ła równomiernie rozłożyć zajęcia i dostosować je do możliwości uczących się.

Warto przy tym pamiętać, że w społeczeństwie wiedzy uczniowie na wszystkich etapach edukacji nie tylko przyswajają przydatną wiedzę i nabywają umiejętności, ale również aktywnie uczestniczą w tworzeniu tej wiedzy oraz w decydowaniu o procesie uczenia się. Dlatego warto w taki sposób organizować procesy zachodzące w szkole, aby nie ograniczać roli szkoły tylko do przekazywania wiedzy, lecz by była także miejscem tworzenia informacji i ich krytycznej analizy.

Wymaganie wskazuje, w jaki sposób tworzyć atrakcyjne środowisko uczenia się, angażujące uczniów do samokontroli i odpowiedzialności za własny rozwój.

Co mieści się w wymaganiu?

- Podkreślenie służebnej roli planowania procesów wobec rozwoju uczących się.
- Określenie warunków koniecznych do efektywnego uczenia się.
- Upodmiotowienie uczniów, którzy mają być współautorami procesów edukacyjnych.
- Wskazanie na potrzebę tworzenia przez nauczyciela warunków zapewniających koncentrację na uczeniu się.
- Nastawienie na zdobywanie przez uczniów kompetencji kluczowych oraz holistyczne postrzeganie świata – na szukanie związków pomiędzy przedmiotowymi treściami nauczania.
- Zwrócenie uwagi na potrzebę dostarczania uczniom informacji o postępie, jaki się dokonuje w ich rozwoju intelektualnym, społecznym i fizycznym.
- Tworzenie pozytywnego szkolnego etosu, w którym jest oczywiste, że warto się uczyć, że uczenie się jest interesujące.
- Podkreślenie znaczenia zdobyczy nauki dla doskonalenia procesów edukacyjnych.

Jak JA rozumiem to wymaganie?

.....

Jakie wyzwania stawia przed MOJĄ szkołą to wymaganie?

.....

Jak MOJA szkoła spełnia to wymaganie?

.....

Pytania pomocnicze:

Co to znaczy planować procesy edukacyjne w sposób sprzyjający uczeniu się?

W jaki sposób dbam o dostosowanie procesów edukacyjnych do potrzeb moich uczniów?

Czy w mojej szkole uczymy się, czy tylko nauczamy? Jak uczymy uczniów uczyć się?

Czy wspieramy ucznia wiedzą o tym, jak się uczyć, jak planować i organizować proces uczenia się? Czy oferujemy mu pomoc w sytuacjach trudnych i budujemy w nim motywację? Co o tym świadczy?

Czy informacja zwrotna o postępach w nauce oraz ocenianie pomagają uczniom uczyć się? Skąd o tym wiem?

W jaki sposób motywuję uczniów do aktywnego uczenia się? Jaka jest skuteczność tych działań? Skąd wiem, że moje działania są skuteczne?

Dlaczego należy dbać o interdyscyplinarność procesów edukacyjnych? Jakie możliwości powiązania różnych dziedzin wiedzy i nauczanych przedmiotów mają uczniowie podczas lekcji i innych zajęć w szkole? Jakie możliwości korelacji międzyprzedmiotowej mają uczniowie na moich zajęciach?

Czy „uczniowie uczą się od siebie nawzajem”? Skąd to wiem? Jakie działania ja prowadzę, by umożliwić uczniom wzajemne uczenie się?

Jakie nowatorskie rozwiązania są stosowane w mojej szkole? Czy wynikają one z potrzeb naszych uczniów, czy raczej z ambicji nauczycieli?

Czy uczniowie w mojej szkole mają wpływ na sposób organizowania i przebieg procesu uczenia się? Na czym on polega? Jaki jest mój udział w umożliwianiu tego wpływu?

Czy w mojej szkole zbieramy opinie uczniów i rodziców na temat atmosfery uczenia się?

Czy te opinie wpływają na tworzenie atmosfery sprzyjającej uczeniu się?

WYMAGANIE 3

Uczniowie nabywają wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej

Charakterystyka wymagania – poziom podstawowy:

W szkole lub placówce realizuje się podstawę programową z uwzględnieniem osiągnięć uczniów z poprzedniego etapu edukacyjnego. Uczniowie nabywają wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej i wykorzystują je podczas wykonywania zadań i rozwiązywania problemów. Podstawa programowa jest realizowana z wykorzystaniem zalecanych warunków i sposobów jej realizacji. W szkole lub placówce monitoruje się i analizuje osiągnięcia każdego ucznia, z uwzględnieniem jego możliwości rozwojowych, formułuje się i wdraża wnioski z tych analiz.

Charakterystyka wymagania – poziom wysoki:

Wdrażane wnioski z monitorowania i analizowania osiągnięć uczniów przyczyniają się do wzrostu efektów uczenia się i osiągnięcia różnorodnych sukcesów edukacyjnych uczniów. Wyniki analizy osiągnięć uczniów, w tym uczniów, którzy ukończyli dany etap edukacyjny, potwierdzają skuteczność podejmowanych działań dydaktyczno-wychowawczych.

Dlaczego to wymaganie jest ważne?

Niewiedza to noc umysłu, ale noc bez gwiazd i księżycy
– Konfucjusz

Zmiany w zewnętrznym świecie, na rynku pracy, w gospodarce, polityce, kulturze czy nawet relacjach międzyludzkich (wynikające z procesów globalizacji i przemian demograficznych) wymuszają konieczność nabywania wiedzy i umiejętności, których poprzednie pokolenia nie potrzebowały w takim stopniu, jak wchodzące

dzisiaj w dorosłe życie. Ma to duży wpływ na projektowanie systemów edukacyjnych, co w Polsce widać na przykład w obowiązującej podstawie programowej. Jej twórcy próbowali odnieść się do stojących przed edukacją nowych zadań, takich jak zapewnienie dziecku ciągłości rozwoju na kolejnych etapach edukacyjnych i osiągnięcia skuteczności podejmowanych działań dydaktyczno-wychowawczych. Realizacja podstawy programowej pozwala na wspomaganie procesu rozwoju uczniów i kształtowanie postaw sprzyjających ich dalszemu rozwojowi indywidualnemu i społecznemu.

Co mieści się w wymaganiu?

- Odnoszenie się w codziennej pracy z uczniami do elementów podstawy programowej i uwzględnianie w tym procesie zadań szkoły, celów ogólnych, umiejętności i wiedzy przedmiotowej, zalecanych warunków i sposobów realizacji jako wyznaczników organizacyjnych.
- Monitorowanie realizacji podstawy w perspektywie każdego ucznia.
- Współpraca nauczycieli i uczniów w procesie uczenia się.
- Budowanie u uczniów odpowiedzialności za proces uczenia się i własny rozwój.
- Konstrukttywizm – znajomość podstawy programowej poprzednich i następnych etapów kształcenia i nabudowywanie wiedzy i umiejętności na istniejących już fundamentach. Interdyscyplinarność.
- Szukanie powiązań pomiędzy treściami przedmiotowymi różnych zajęć edukacyjnych. Odpowiedzialność zespołu nauczycieli uczących w szkole za realizację całości podstawy i efekty kształcenia – współpraca w ramach zespołów; korelacja międzyprzedmiotowa.
- Skuteczność działań dydaktyczno-wychowawczych podejmowanych wobec każdego ucznia.

Jak JA rozumiem to wymaganie?

.....

.....

Jakie wyzwania stawia przed MOJĄ szkołą to wymaganie?

.....

.....

Jak MOJA szkoła spełnia to wymaganie?

.....

.....

Pytania pomocnicze:

Czy nauczyciele dyskutują o podstawie programowej jako całości? Jak wygląda współpraca nauczycieli w realizacji podstawy programowej?

Czy nauczyciele różnych przedmiotów (zajęć edukacyjnych) współpracują ze sobą na płaszczyźnie planowania i realizowania podobnych lub powiązanych zagadnień? Czy znają podstawę programową poprzednich/ kolejnych etapów edukacyjnych? Czy znają zalecane warunki i sposoby realizacji podstawy programowej? W jakim zakresie je wykorzystują?

Czy nauczyciele tworzą własne programy nauczania lub dostosowują pozyskiwane do potrzeb zespołu klasowego (jako silnie zindywidualizowane, stale zmieniającej się grupy)?

Z kim/czym ja bardziej pracuję: z człowiekiem czy z programem?

Czy to ja realizuję podstawę programową, czy każdy z moich uczniów? Jak moi uczniowie wykorzystują zdobyte umiejętności do rozwiązywania zadań i problemów?

Jak ja diagnozuję osiągnięcia uczniów z poprzedniego etapu uczenia się? Czy wykorzystuję tę wiedzę w planowaniu własnej pracy?

Jak często nauczyciele umożliwiają uczniom kształtowanie kluczowych kompetencji?

Jak w procesie lekcyjnym są uwzględniane zalecane warunki i sposoby realizacji podstawy programowej ustalone dla danego przedmiotu nauczania?

W jaki sposób nauczyciele monitorują nabywanie przez uczniów wiadomości i umiejętności?

W jaki sposób nauczyciele wykorzystują wnioski z analizy osiągnięć uczniów? Które wnioski z analizy osiągnięć uczniów ja wykorzystuję?

Czy wiem, jakie działania szkoły, wynikające z wniosków z monitorowania, przyczyniły się do wzrostu efektów kształcenia lub innych sukcesów edukacyjnych uczniów?

Jakie sukcesy edukacyjne w wyniku tych działań odnoszą uczniowie?

WYMAGANIE 4

Uczniowie są aktywni

Charakterystyka wymagania – poziom podstawowy:

Nauczyciele stwarzają sytuacje, które zachęcają każdego ucznia do podejmowania różnorodnych aktywności. Uczniowie są zaangażowani w zajęcia prowadzone w szkole lub placówce i chętnie w nich uczestniczą. Uczniowie współpracują ze sobą w realizacji przedsięwzięć będących wynikiem działań samorządu uczniowskiego.

Charakterystyka wymagania – poziom wysoki:

Uczniowie inicjują i realizują różnorodne działania na rzecz własnego rozwoju, rozwoju szkoły lub placówki i społeczności lokalnej oraz angażują w nie inne osoby.

Dlaczego to wymaganie jest ważne?

Trzeba kształcić się tak, by się stać zajmującym towarzyszem dla siebie samego – Tadeusz Kotarbiński

Niemożliwe jest prowadzenie procesu edukacyjnego bez aktywności uczących się. Proces uczenia się jest efektywny wtedy, gdy uczący się bierze za niego odpowiedzialność. Z tego powodu wyzwaniem dla szkół (i placówek) jest tworzenie takich warunków, w których uczniowie są aktywni w trakcie procesu edukacyjnego, zaś zdobywanie wiadomości i umiejętności jest dla nich

powodem do satysfakcji. Aktywność uczniów obejmująca różne obszary działania, w tym także dotyczące przebiegu uczenia się, przyczynia się do zwiększenia efektywności tego procesu. Zaangażowanie na przykład w proces decyzyjny na temat tego, czego i jak się uczy, bardzo mocno wpływa na poziom uwagi, koncentracji i zainteresowania. Ważnym elementem pracy szkoły jest wspieranie uczniów w podejmowanych przez nich samodzielnych inicjatywach, wpływających na ich wszechstronny rozwój (intelektualny, emocjonalno-społeczny, fizyczny).

Wymaganie to podkreśla, że rezultatem pracy nauczycieli są też właściwe postawy uczących się wobec procesu uczenia się.

Co mieści się w wymaganiu?

- Kształtowanie aktywnej postawy wobec rzeczywistości, postawy wspierającej samorządność uczniowską.
- Szkoła jako mała społeczność, w której uczniowie mogą doświadczać różnych ról społecznych.
- Samorządność uczniowska jako działania podejmowane przez ogół uczących się, nie tylko przez grupę uczniów wybraną jako reprezentacja tworząca radę samorządu uczniowskiego.
- Wyzwalanie powszechnej aktywności uczniów w procesie uczenia się, pozwalającej na przejmowanie odpowiedzialności za własny rozwój.
- Tworzenie przez nauczycieli przestrzeni do aktywności uczniów, zarówno na lekcjach, jak i zajęciach pozalekcyjnych; umożliwianie uczniom wpływu na organizację procesu uczenia się.
- Dbłość o dobre kontakty szkoły z otoczeniem. Inicjowanie przez uczniów działań na rzecz lokalnego środowiska.
- Kształcenie umiejętności komunikacyjnych i organizacyjnych.
- Różnorodność inicjowanych i realizowanych przez uczniów działań w różnych obszarach, np.: sportcie, nauce, sztuce, aktywności społecznej, obywatelskiej, i w odniesieniu do różnych podmiotów: innych uczniów, pracowników szkoły, rodziców, instytucji zewnętrznych.

Jak JA rozumiem to wymaganie?

.....

Jakie wyzwania stawia przed MOJĄ szkołą to wymaganie?

.....

Jak MOJA szkoła spełnia to wymaganie?

.....

Pytania pomocnicze:

W jaki sposób nauczyciele aktywizują uczniów, zarówno w czasie lekcji, jak i na zajęciach organizowanych poza lekcjami? Co może/powinien zrobić nauczyciel, aby uczniowie byli aktywni?

Ilu uczniów aktywnie uczestniczy w zajęciach lekcyjnych organizowanych w szkole? Jaka jest zależność między atrakcyjnością prowadzonych zajęć a aktywnością uczniów?

Czy moi uczniowie mają wpływ na to, co się dzieje na lekcji? Co ja robię, aby umożliwić im wpływ na przebieg procesu uczenia się?

Jakie możliwości działania mają uczniowie w naszej szkole? Ilu uczniów ma możliwość aktywnego uczestniczenia w działaniach realizowanych w szkole?

Czy nie mylimy zaangażowania uczniów w realizację proponowanych przez nas działań z inicjatywnością uczących się?

Które działania były realizowane z inicjatywy uczniów? Jaka jest aktywność samorządu uczniowskiego?

Jak wiele z tych inicjatyw jest realizowanych w szkole? Co zmieniło się w szkole pod wpływem zaangażowania uczniów?

Jakie działania na rzecz środowiska lokalnego realizują uczniowie?

W jaki sposób ja i inni nauczyciele wspieramy uczniów w realizacji ich inicjatyw?

W jaki sposób w mojej szkole tworzona jest oferta zajęć pozalekcyjnych? Jaki jest udział uczniów?

Kto jest włączany do realizacji inicjatyw uczniów na rzecz środowiska lokalnego (np. inni uczniowie, nauczyciele, rodzice, osoby spoza szkoły)?

Czy to szkoła zabiega o partnerów, czy sami uczniowie pozyskują i angażują innych w realizację proponowanych przez siebie przedsięwzięć?

WYMAGANIE 5

Kształtowane są postawy i respektowane normy społeczne

Charakterystyka wymagania – poziom podstawowy:

Szkoła lub placówka realizuje działania wychowawcze i profilaktyczne, które są dostosowane do potrzeb uczniów i środowiska. Działania szkoły lub placówki zapewniają uczniom bezpieczeństwo fizyczne i psychiczne, a relacje między wszystkimi członkami społeczności szkolnej są oparte na wzajemnym szacunku i zaufaniu. Zasady postępowania i współżycia w szkole lub placówce są uzgodnione i przestrzegane przez uczniów, pracowników szkoły i rodziców. W szkole lub placówce realizowane są działania antydiskryminacyjne obejmujące całą społeczność szkoły lub placówki.

Charakterystyka wymagania – poziom wysoki:

W szkole lub placówce, wspólnie z uczniami i rodzicami, analizuje się podejmowane działania wychowawcze i profilaktyczne, w tym mające na celu eliminowanie zagrożeń oraz wzmacnianie właściwych zachowań. Ocenia się ich skuteczność oraz, w razie potrzeby, modyfikuje.

Dlaczego to wymaganie jest ważne?

Wiedza nie opiera się wyłącznie na prawdzie, także na błędach – Carl Gustav Jung

Jednym z podstawowych warunków prawidłowego procesu uczenia się jest poczucie bezpieczeństwa oraz akceptacji tego, co się dzieje wokół nas. Aktywność intelektualna nierozdzielnie wiąże się z psychicznym (a nierzadko również materialnym) dobrostaniem, dlatego tak ważne jest, aby instytucje zajmujące się aktywnością intelektualną dbały również o klimat, w jakim ta aktywność zachodzi. Wymagane jest zatem, aby szkoły i placówki dbały

o respektowanie norm społecznych, co oznacza również, że muszą kształtować postawy zgodne z wartościami i normami społeczeństwa demokratycznego.

Poznawanie zasad i rozumienie ich znaczenia dla funkcjonowania społeczności szkolnej i społeczeństwa stanowi element rozwoju, a świadomość tego, jak ważne jest przestrzeganie reguł, decyduje o sukcesie grup. Równie istotne staje się uczenie szacunku dla innych i kształtowanie postawy dialogu, rozumianego nie tylko jako prezentowanie swoich argumentów, ale także jako umiejętność wysłuchania i pochylenia się nad argumentami drugiej strony. Wymaganie to jest ważne dla rozwoju społeczeństwa obywatelskiego.

Co mieści się w wymaganiu?

- Oddziaływanie na postawy młodych przez adekwatne do ich potrzeb działania wychowawcze i profilaktyczne.
- Uwrażliwianie członków społeczności szkolnej na rozmaite zachowania dyskryminujące.
- Powszechne prowadzenie działań antidyskryminacyjnych.
- Organizowanie różnego rodzaju debat i dyskusji. Podkreślanie roli dialogu społecznego, prowadzącego do porozumienia w życiu lokalnej i globalnej społeczności.
- Otwarcie przestrzeni szkolnej na inicjatywy i działania uczniowskie związane z potrzebą ustalania norm, zasad, kształtowania poczucia bezpieczeństwa i akceptacji.
- Systemowe prowadzenie analiz działań wychowawczych. Wprowadzanie zmian lub modyfikacji na podstawie wniosków z analiz.
- Umożliwianie uczniom i ich rodzicom udziału w analizie i modyfikacjach systemu oddziaływań wychowawczych.
- Budowanie poczucia bezpieczeństwa uczniów w różnych sytuacjach (lekcja, przerwa, boisko, zajęcia terenowe) i ekspozycja na różne formy przemocy (werbalna, wykluczenie, fizyczna, agresja przeciwko mieniu, cyberprzemoc, groźna agresja fizyczna).
- Faktyczny wpływ uczniów i rodziców na kształtowanie norm regulujących funkcjonowanie szkolnej społeczności.
- Kształtowanie postawy szacunku i zrozumienia wobec odmienności.
- Uwrażliwianie członków społeczności szkolnej na rozmaite zachowania dyskryminujące.
- Powszechne prowadzenie działań antidyskryminacyjnych.

Jak JA rozumiem to wymaganie?

Jakie wyzwania stawia przed MOJĄ szkołą to wymaganie?

Jak MOJA szkoła spełnia to wymaganie?

Pytania pomocnicze:

Czy szkoła prowadzi, w uzgodnieniu z rodzicami, działania wychowawcze wspomagające kształtowanie pozytywnych postaw?

Kiedy ja ostatnio podejmowałam/podejmowałem takie działania?

Czy szkoła zapobiega powstającym zagrożeniom, informuje o zagrożeniach cywilizacyjnych?

Czy w mojej szkole respektowanie norm społecznych sprowadza się jedynie do kształtowania i zachowywania dobrych obyczajów?

Czy nauczyciele wychowują własnym przykładem? Czy obowiązek przestrzegania norm odnosi się tylko do uczniów, czy do całej społeczności szkolnej? Co świadczy o tym, że zasady istniejące w szkole obowiązują wszystkich tak samo?

Czy funkcjonują w szkole reguły życia szkolnego i trwa dyskusja o normach społecznych w kontekście „wzajemnego szacunku i zaufania”?

Jakie działania antidyskryminacyjne są podejmowane w szkole? Czy podejmowane działania wynikają ze specyfiki szkoły? Jakich działań ewentualnie brakuje?

W jaki sposób przyjęto katalog wartości uznanych w szkole za ważne?

Jaki jest poziom bezpieczeństwa fizycznego i psychicznego odczuwanego przez uczniów w szkole? Skąd o tym wiemy?

Czy w szkole budowany jest pozytywny klimat dla współpracy uczących się? W jakim zakresie pracownicy szkoły dostrzegają pomysły, inicjatywy zgłaszane przez rodziców i uczniów?

Co świadczy o tym, że uczniowie potrafią dzielić się odpowiedzialnością za realizowane przedsięwzięcia?

Jaki wpływ na kształt zasad postępowania i współzycia, które obowiązują w szkole, mają rodzice i uczniowie?

Czy relacje między członkami społeczności szkolnej oparte są na wzajemnym szacunku i zaufaniu? Co o tym świadczy? W jaki sposób w szkole prowadzona jest analiza podejmowanych działań wychowawczych? Czy analizy takie są prowadzone? Czy są systemowe, czy mają charakter „gaszenia pożarów”?

W jakim zakresie wnioski z tej analizy przyczyniają się do modyfikacji działań? Czy modyfikacje są skuteczne? Czy działania wynikające z modyfikacji wpływają na poprawę sytuacji wychowawczej?

Jaki jest wpływ uczniów i rodziców na kształtowanie norm regulujących funkcjonowanie szkolnej społeczności? Czy zgłaszane

postulaty uczniów i rodziców są uwzględniane przez pracowników szkoły?

WYMAGANIE 6

Szkoła lub placówka wspomaga rozwój uczniów, uwzględniając ich indywidualną sytuację

Charakterystyka wymagania – poziom podstawowy:

W szkole lub placówce rozpoznaje się możliwości psychofizyczne i potrzeby rozwojowe, sposoby uczenia się oraz sytuację społeczną każdego ucznia. Zajęcia rozwijające zainteresowania i uzdolnienia, zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze i specjalistyczne organizowane dla uczniów wymagających szczególnego wsparcia w rozwoju lub pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz zajęcia rewalidacyjne dla uczniów niepełnosprawnych są odpowiednie do rozpoznanych potrzeb każdego ucznia.

Charakterystyka wymagania – poziom wysoki:

W szkole lub placówce są prowadzone działania uwzględniające indywidualizację procesu edukacji w odniesieniu do każdego ucznia. Szkoła pomaga przezwyciężyć trudności ucznia wynikające z jego sytuacji społecznej. W opinii rodziców i uczniów wsparcie otrzymywane w szkole lub placówce odpowiada ich potrzebom.

Dlaczego to wymaganie jest ważne?

Klienci mogą schodzić się tłumnie, ale zadowolenie odczuwają pojedynczo – George Schenk

Wiadomo, że nierówności społeczne decydują o poziomie życia całych społeczeństw. Tam, gdzie są one (nierówności) mniejsze, żyje się lepiej. Szkoła nie ma dużego wpływu na pochodzenie społeczne i status materialny swoich uczniów. Sytuacja nierówności jest skutkiem działań potężnych mechanizmów społecznych. Ale szkoła może podejmować różnorodne działania, aby zmniejszać wpływ negatywnych czynników środowiskowych na proces

uczenia się uczniów. Diagnozowanie indywidualnej sytuacji każdego ucznia, a potem wykorzystywanie wyników tej diagnozy w procesie kierowania rozwojem ucznia, pozwala na wyrównywanie szans edukacyjnych. Takie podejście stwarza wszystkim możliwości korzystania z osiągnięć rozwoju społecznego i gospodarczego. Ten element pracy szkoły znajduje odzwierciedlenie w wymaganiu, podkreślającym znaczenie wspomaganie rozwoju uczniów uwzględniającego ich indywidualną sytuację. Wymaganie podkreśla potrzebę wysokich oczekiwań wobec uczniów i wspieranie ich w osiąganiu zakładanych celów zgodnie z ich indywidualnymi potrzebami.

Co mieści się w wymaganiu?

- Rozpoznanie potrzeb każdego ucznia i ustalenie w dialogu z nim i/lub jego rodzicami/opiekunami celów rozwojowych w krótszej i dłuższej perspektywie.
- Uwzględnianie zróżnicowanych potrzeb rozwojowych uczniów przez nauczycieli (wychowawców), w tym także ustalanie aktualnej hierarchii zdiagnozowanych u wychowanka potrzeb (np. okresowego priorytetu potrzeb emocjonalnych).
- Różnicowanie celów zajęć, metod uczenia się/nauczania, zadań itp. w taki sposób, aby każdy z uczniów mógł robić postępy na miarę swoich możliwości.
- Tworzenie warunków do rozwoju talentów, budzenia zainteresowań i kultywowania pasji.
- Tworzenie warunków do wyrównywania braków i zaległości; pomoc w przezwyciężaniu specyficznych trudności w nauce.
- Prowadzenie zajęć rewalidacyjnych.
- Współpraca z placówkami poradnictwa psychologicznego i pedagogicznego.
- Troska o ucznia (i pośrednio o jego rodzinę) w sytuacji, gdy środowisko domowe dziecka nie zapewnia mu dostatecznego wsparcia emocjonalnego i intelektualnego.
- Przeciwdziałanie formom wykluczenia (np. z uwagi na status społeczny i ekonomiczny) specyficznym dla grup dziecięcych i młodzieżowych.

Jak JA rozumiem to wymaganie?

.....

Jakie wyzwania stawia przed MOJĄ szkołą to wymaganie?

.....

Jak MOJA szkoła spełnia to wymaganie?

.....

Pytania pomocnicze:

Czy dostrzegam potrzebę pracy nad rozwijaniem uzdolnień każdego dziecka, nie tylko szczególnie utalentowanego?

Czy nauczyciele są wrażliwi na tzw. programy ukryte (przypisanie uczniowi pewnych cech i adekwatne traktowanie) – są świadomi ich istnienia, badają je i systematycznie odrzucają jako uprzedzenia?

Co świadczy o tym, że w mojej szkole uwzględnia się indywidualność uczniów?

W jaki sposób w szkole rozpoznaje się możliwości, potrzeby, sposoby uczenia się oraz sytuację społeczną każdego ucznia?

Co świadczy o systemowości prowadzonego rozpoznania?

Jakie działania podejmowane są w szkole w oparciu o wyniki rozpoznania potrzeb i/lub sytuacji uczniów?

Na ile oferta zajęć pozalekcyjnych w mojej szkole jest dostosowana do potrzeb każdego ucznia?

Jaka część uczniów jest wspierana przez nauczycieli?

Ilu uczniów uważa, że wsparcie jakie otrzymuje w szkole odpowiada ich potrzebom?

Czy wiem, ilu rodziców uważa, że wsparcie otrzymywane w szkole przez ich dzieci odpowiada ich potrzebom?

WYMAGANIE 7

Nauczyciele współpracują w planowaniu i realizowaniu procesów edukacyjnych

Charakterystyka wymagania – poziom podstawowy:

Nauczyciele, w tym nauczyciele pracujący w jednym oddziale, współpracują ze sobą w planowaniu, organizowaniu, realizowaniu i modyfikowaniu procesów edukacyjnych. Nauczyciele pomagają sobie nawzajem i wspólnie rozwiązują problemy.

Charakterystyka wymagania – poziom wysoki:

Nauczyciele pomagają sobie nawzajem w ewaluacji i doskonaleniu własnej pracy. Wprowadzanie zmian dotyczących przebiegu procesów edukacyjnych (planowanie, organizacja, realizacja, analiza i doskonalenie) następuje w wyniku ustaleń między nauczycielami.

Dlaczego to wymaganie jest ważne?

Połączenie sił to początek, pozostanie razem to postęp, wspólna praca to sukces – Henry Ford

O sukcesie współczesnych społeczeństw decyduje także zdolność do współpracy. Szkoła to jedno z najważniejszych miejsc, aby współpracy się uczyć i ją modelować. Uczniowie i nauczyciele powinni być przyzwyczajani do zespołowego wykorzystywania informacji, planowania, rozumienia różnych punktów widzenia i działania zespołowego. Znaczenie takich działań szkoły podkreśla

wymaganie mówiące o konieczności współpracy w planowaniu i realizowaniu procesów edukacyjnych. Należy walczyć z osamotnieniem nauczycieli – nauczanie uczniów jest wspólnym działaniem, uczenie się zachodzi dzięki interakcji z innymi, jest działaniem społecznym. Profesjonalizm nauczyciela nie może być dłużej uważany za zindywidualizowany zestaw kompetencji – zdolność i gotowość do uczenia się od innych oraz uczenia innych jest, być może, najważniejszym aspektem pracy nauczyciela. Wymaganie to odzwierciedla przekonanie, że we współczesnym świecie ważna jest zdolność do kreatywnej współpracy i samodzielnego działania. Aby uczyć współpracy, nauczyciele sami muszą współpracować.

Co mieści się w wymaganiu?

- Wspólna organizacja procesów edukacyjnych, planowanie, realizacja we współpracy, wspólne ustalenia.
- Powszechne uczenie się od siebie – rozwiązywanie problemów, doskonalenie metod, wzajemnie wsparcie, analizowanie swojej pracy i dzielenie się doświadczeniem.
- Postrzeganie uczenia się i nauczania jako procesów interdyscyplinarnych.
- Współpraca nauczycieli jako widoczny wzorzec współdziałania dla uczniów, zarówno w perspektywie uczenia się współpracy, jak i uczenia się przez całe życie.
- Uczenie się jako proces, który następuje podczas wymiany doświadczeń w grupie.
- Umiejętność współpracy i elastyczność jako istotne kompetencje współczesnego rynku pracy.
- Umiejętność dokonywania ewaluacji własnej pracy jako warunek samodoskonalenia nauczycieli.

Jak JA rozumiem to wymaganie?

.....

.....

.....

Jakie wyzwania stawia przed MOJĄ szkołą to wymaganie?

.....

.....

.....

.....

Jak MOJA szkoła spełnia to wymaganie?

.....

.....

.....

.....

Pytania pomocnicze:

Na czym polega współpraca nauczycieli na etapie planowania, a na czym – na etapie realizacji i doskonalenia procesów edukacyjnych? Czy nauczyciele dyskutują o roli nauczyciela, filozofii dobrego nauczania i planowaniu pracy na tych fundamentach? Jakie jest moje zaangażowanie w tym zakresie?

Czy grono pedagogiczne dostrzega potrzebę wewnętrznego doskonalenia opartego na wymianie doświadczeń i wdrażaniu zmian w warsztacie nauczycielskim, które wynikają z uczenia się od siebie?

Ilu nauczycieli współpracuje w zespołach nauczycieli uczących w jednej klasie i innych zespołach? Jakie problemy nauczyciele wspólnie rozwiązują? Czy organizacja pracy w mojej szkole sprzyja powszechnemu uczestnictwu nauczycieli we współpracy?

Których elementów procesów edukacyjnych dotyczy współpraca nauczycieli?

Czy w mojej szkole nauczyciele doskonalą swoje kompetencje pedagogiczne i psychologiczne? Kiedy ja ostatnio się tym zajmowałam/zajmowałem?

Czy zmiany procesu edukacyjnego wprowadzane są przez pojedynczych nauczycieli, czy przez zespoły?

Czy organizacja współpracy nauczycieli pozwala na dialog przy podejmowaniu decyzji?

Jakie są dominujące sposoby wspierania się nauczycieli w pracy z uczniami? Czy były przydatne?

Ilu nauczycieli korzysta z pomocy innych w prowadzeniu ewaluacji własnej pracy?

Czy pomoc innych nauczycieli jest przydatna?

Czy doskonalimy się w zakresie form i metod współpracy?

WYMAGANIE 8

Promowana jest wartość edukacji

Charakterystyka wymagania – poziom podstawowy:

W szkole lub placówce prowadzi się działania kształtujące pozytywny klimat sprzyjający uczeniu się. W szkole lub placówce prowadzi się działania kształtujące postawę uczenia się przez całe życie.

Charakterystyka wymagania – poziom wysoki:

Szkola lub placówka pozyskuje i wykorzystuje informacje o losach absolwentów do promowania wartości edukacji. Działania realizowane przez szkołę lub placówkę promują wartość edukacji w społeczności lokalnej.

Dlaczego to wymaganie jest ważne?

Jeśli myślisz, że edukacja zbyt drogo kosztuje, sprawdź, ile kosztuje ignorancja – Andy Mc Intyre

Priorytetem szkoły funkcjonującej w społeczeństwie wiedzy jest propagowanie uczenia się przez całe życie i uświadamianie, że nie kończy się ono wraz z opuszczeniem murów szkolnych, ale będzie trwać przez całe dorosłe życie. To jest komunikat pozytywny, dający nadzieję na ciągły rozwój oraz kreowanie własnej kariery zawo-

dowej. W szkole musimy skutecznie promować wartość edukacji. Uczniowie powinni wiedzieć, jak się uczyć, aby zdobywanie wiedzy było przyjemne i efektywne, a zdobywanie nowych umiejętności – pasjonujące.

Wymaganie to próbuje przeciwdziałać zauważalnej pasywności dorosłych w obszarze uczenia się przez całe życie i doskonalenia zawodowego. Dzisiejsza rzeczywistość żąda od obywateli ciągłego doszkalania i uczenia się, a nawyk ten i umiejętności muszą zostać wykształcone już podczas edukacji szkolnej.

Co mieści się w wymaganiu?

- Budowanie klimatu uczenia się.
- Kształtowanie postawy uczenia się przez całe życie poprzez rozmawianie o uczeniu się jako procesie – nie etapach zamykanych ocenami szkolnymi – wykorzystywanie wiadomości i umiejętności rodziców i dziadków w uczeniu się uczniów oraz wiedzy uczniów w uczeniu dorosłych.
- Zapewnianie każdemu uczniowi możliwości osiągnięcia sukcesu i jego świętowania. Prezentowanie wytworów uczniów – zwłaszcza takich, które pokazują rozwój uczniów, kolejne etapy nabywania wiedzy i umiejętności.
- Systemowe zbieranie informacji o losach absolwentów.
- Wykorzystywanie informacji o losach absolwentów do pokazywania uczniom możliwości dróg uczenia się w szkole i poza nią oraz do ich poszukiwania.
- W kontekście promowania wartości edukacji: obserwowanie losów absolwentów, a także ukazywanie ich drogi uczenia się w szkole i dalej, poza nią. Poszukiwanie odpowiedzi na pytanie, na ile postawa uczenia się przez całe życie kształtowana jest w szkole i jak wpływa na późniejsze losy absolwentów.
- Działania promujące wartość edukacji w społeczności lokalnej skierowane do różnych przedstawicieli lokalnej społeczności.

Jak JA rozumiem to wymaganie?

.....

.....

Jakie wyzwania stawia przed MOJĄ szkołą to wymaganie?

.....

.....

Jak MOJA szkoła spełnia to wymaganie?

.....

.....

Pytania pomocnicze:

Czy w mojej szkole rozmawia się o tym, czym jest edukacja? Kto uczestniczy w takich rozmowach?

Co moja szkoła robi na rzecz promowania wartości edukacji w społeczności lokalnej? Co ja zrobiłam/zrobiłem w tym zakresie?

Czy w szkole promowana jest idea uczenia się przez całe życie?

Czy organizowane są spotkania absolwentów i utrzymywany jest z nimi kontakt?

Czy szkoła jako wspólnota cieszy się i przeżywa postępy i sukcesy uczniowskie (świętowanie, nie nagradzanie)?

Jakie działania prowadzi szkoła, by kształtować pozytywny klimat uczenia się wśród uczniów?

Jakie działania prowadzi szkoła, by kształtować u uczniów postawę uczenia się przez całe życie?

Jakie informacje o losach absolwentów zbiera szkoła?

W jaki sposób nauczyciele (ja) wykorzystują informacje na temat losów absolwentów w pracy z uczniami?

Jakie działania szkoły promują wartość edukacji w społeczności lokalnej?

Kto bierze udział w tych działaniach?

WYMAGANIE 9

Rodzice są partnerami szkoły lub placówki

Charakterystyka wymagania – poziom podstawowy:

Szkoła lub placówka pozyskuje i wykorzystuje opinie rodziców na temat swojej pracy. W szkole lub placówce współpracuje się z rodzicami na rzecz rozwoju ich dzieci. Rodzice współdecydują w sprawach szkoły lub placówki i uczestniczą w podejmowanych działaniach.

Charakterystyka wymagania – poziom wysoki:

W szkole lub placówce są realizowane inicjatywy rodziców na rzecz rozwoju uczniów oraz szkoły lub placówki.

Dlaczego to wymaganie jest ważne?

Każdy młody człowiek wcześniej czy później dokonuje zdumiewającego odkrycia, że także rodzice mają niekiedy rację – Andre Malraux

Prowadzenie skutecznych działań edukacyjnych i wychowawczych wymaga współdziałania szkoły (nauczycieli) i rodziców. Ważną rolę odgrywają tu partnerskie relacje, których budowanie wymaga zaangażowania ze strony szkoły. Powinna ona stwarzać przestrzeń i motywować do kontaktowania się rodziców z nauczycielami i osobami odpowiedzialnymi za kierowanie szkołą. W efektywnych szkołach partnerstwo z rodzicami nie polega tylko na ich

obecności podczas szkolnych wydarzeń i uroczystości, ale przede wszystkim służy ustalaniu wspólnych działań na rzecz wspierania uczniów w uczeniu się.

Wszystkie związane z tym tematem badania dowodzą, że o sukcesie edukacyjnym uczniów w dużym stopniu decyduje wsparcie otrzymywane w domu rodzinnym. Zaangażowanie rodziców w proces edukacyjny pozytywnie wpływa na osiągnięcia uczniów, dlatego dobre szkoły nie tylko zachęcają, a wręcz żądają udziału rodziców w tym procesie. Partnerstwo powinno zakładać także angażowanie rodziców w proces podejmowania decyzji dotyczących istotnych aspektów pracy szkoły. Znaczenie takich działań podkreśla wymaganie zachęcające do partnerskich relacji szkoły z rodzicami.

Co mieści się w wymaganiu?

- Tworzenie przestrzeni do współpracy z rodzicami rozumianej jako współdecydowanie i współodpowiedzialność za to, co się dzieje w szkole.
- Zaangażowanie rodziców w zgłaszanie inicjatyw na rzecz rozwoju ich dzieci i rozwoju szkoły.
- Celowość działań podejmowanych z inicjatywy rodziców oraz efekty zrealizowanych działań i ich wpływ na rozwój szkoły oraz rozwój uczniów.

Jak JA rozumiem to wymaganie?

.....

.....

.....

.....

.....

Jakie wyzwania stawia przed MOJĄ szkołą to wymaganie?

.....

.....

.....

.....

.....

Jak MOJA szkoła spełnia to wymaganie?

.....

.....

.....

.....

.....

Pytania pomocnicze:

Jakie oczekiwania dotyczące działań rodziców ma szkoła?

Na co liczą rodzice i jakie mają potrzeby? Skąd o tym wiem?

Jakie warunki do zaangażowania się rodziców w sprawy szkoły stwarza moja szkoła?

Jakie zmiany w mojej szkole wprowadzono z inicjatywy rodziców?

Co szkoła robi, aby komunikacja z rodzicami była jak najlepsza? Jak wygląda mój kontakt z rodzicami uczniów?

W jaki sposób szkoła pozyskuje i wykorzystuje opinie rodziców na temat swojej pracy?

Co wskazuje na to, że działania te mają charakter systemowy?

W jakich działaniach podejmowanych przez szkołę uczestniczą rodzice?

Które działania szkoły, podejmowane we współpracy z rodzicami, realizują potrzeby rozwojowe uczniów?

Na czym polega udział rodziców w procesie podejmowania decyzji?

Jakie inicjatywy zgłoszone przez rodziców na rzecz rozwoju dzieci i szkoły zostały zrealizowane przez moją szkołę? Jak zachęcałem/zachęcałam do ich zgłaszania?

WYMAGANIE 10

Wykorzystywane są zasoby szkoły lub placówki oraz środowiska na rzecz wzajemnego rozwoju

Charakterystyka wymagania – poziom podstawowy:

W szkole lub placówce rozpoznaje się potrzeby i zasoby własne oraz środowiska lokalnego i na tej podstawie podejmuje inicjatywy na rzecz wzajemnego rozwoju. Szkoła lub placówka w sposób systematyczny i celowy, z uwzględnieniem specyfiki jej działania, współpracuje z instytucjami i organizacjami działającymi w środowisku lokalnym.

Charakterystyka wymagania – poziom wysoki:

Współpraca szkoły lub placówki ze środowiskiem lokalnym wpływa na ich wzajemny rozwój. Współpraca szkoły lub placówki z instytucjami i organizacjami działającymi w środowisku lokalnym wpływa korzystnie na rozwój uczniów.

Dlaczego to wymaganie jest ważne?

Każdy człowiek jest zobowiązany przyczynić się, ile w jego mocy, do dobra drugich, i zaiste nic nie jest wart ten, kto nikomu do czego się nie przydaje – Kartezjusz

Ważne jest osadzenie szkoły w środowisku lokalnym. Chodzi tu o autentyczną współpracę, w ramach której wykorzystuje się zasoby szkoły i środowiska na rzecz wzajemnego rozwoju. Korzystanie przez szkołę z zasobów znajdujących się w najbliższym środowisku służy tworzeniu lub wzbogacaniu warunków podstawowej działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej szkoły dla rozwoju uczniów.

Współpraca może przybierać różną postać – od przekazywania sobie informacji po wspólne organizowanie przedsięwzięć – i może dotyczyć różnej liczby podmiotów w zależności od potrzeb i bogactwa środowiska lokalnego.

W wielu środowiskach rola szkoły nie sprowadza się jedynie do edukacji dzieci i młodzieży, lecz często staje się instytucją wpływającą na rozwój potencjału społecznego środowiska, w którym działa.

Wymaganie to wynika z przeświadczenia, że zasoby szkoły są niewystarczające, aby skutecznie stawić czoła wyzwaniom współczesnego świata. Szkoła musi więc korzystać z zasobów środowiska, jednocześnie umożliwiając otoczeniu korzystanie z jej zasobów, głównie intelektualnych i organizacyjnych. Wymaga to zaangażowania ze strony szkoły.

Co mieści się w wymaganiu?

- Zdefiniowanie potencjału szkoły i otaczających ją podmiotów oraz refleksja nad możliwościami właściwego wykorzystania tego potencjału dla dobra obu stron.
- Stwarzanie przestrzeni do współpracy przynoszącej obopólne korzyści.
- Celowość i systematyczność podejmowanych działań na rzecz współpracy.
- Refleksja nad procesem współdziałania z instytucjami środowiska lokalnego.
- Świadomość korzyści odnoszonych przez uczniów, dzięki współpracy szkoły z organizacjami i instytucjami środowiska lokalnego w różnych obszarach rozwoju.

Jak JA rozumiem to wymaganie?

.....

.....

.....

.....

Jakie wyzwania stawia przed MOJĄ szkołą to wymaganie?

.....

.....

.....

.....

Jak MOJA szkoła spełnia to wymaganie?

.....

.....

.....

.....

Pytania pomocnicze:

Czy szkoła jest otwarta na potrzeby środowiska lokalnego? Jak je identyfikuje?

Jakie są najważniejsze potrzeby lokalnego środowiska?

Jakie działania podejmuje szkoła, aby je zaspokoić? Czy są one skuteczne?

Czy szkoła jest animatorem życia kulturalnego w otaczającym ją środowisku lokalnym?

Czy w szkole organizowane są spotkania, warsztaty, konferencje lub debaty, w tym społeczne, dotyczące istotnych spraw obywatelskich?

Czy szkoła wpływa na rozwój potencjału społecznego w środowisku? Co o tym świadczy?

Czy działania podejmowane przez szkołę we współpracy z organizacjami i instytucjami w środowisku lokalnym powtarzają się cyklicznie?

Czy działania realizowane przez szkołę i organizacje oraz instytucje lokalnego środowiska wpływają na wzajemny rozwój i przynoszą obopólną korzyść?

Które działania podejmowane przez szkołę we współpracy z organizacjami i instytucjami środowiska lokalnego pozytywnie wpływają na rozwój uczniów?

WYMAGANIE 11

Szkoła lub placówka, organizując procesy edukacyjne, uwzględnia wnioski z analizy wyników sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego, egzaminu maturalnego i egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie oraz innych badań zewnętrznych i wewnętrznych

Charakterystyka wymagania – poziom podstawowy:

W szkole lub placówce analizuje się wyniki sprawdzianu i egzaminów oraz wyniki ewaluacji zewnętrznej i wewnętrznej. Analizy prowadzą do formułowania wniosków i rekomendacji, na podstawie których nauczyciele planują i podejmują działania służące jakości procesów edukacyjnych. Działania te są monitorowane i analizowane, a w razie potrzeb – modyfikowane.

Charakterystyka wymagania – poziom wysoki:

W szkole lub placówce wykorzystuje się wyniki badań zewnętrznych innych niż wyniki sprawdzianu i egzaminów i prowadzi badania wewnętrzne, odpowiednio do potrzeb szkoły lub placówki, w tym badania osiągnięć uczniów i losów absolwentów.

Dlaczego to wymaganie jest ważne?

Polowa zmartwień tego świata wywoływana jest przez ludzi, którzy próbują podejmować decyzje, nim zdobędą wystarczającą wiedzę, by móc te decyzje podejmować – Herbert E. Hawkes

W szkołach, które działają tak, aby spełniać stawiane im wymagania, decyzje podejmuje się na podstawie pozyskiwanych informacji na temat swojej działalności, a refleksja nad jej efektywnością stanowi punkt wyjścia do planowania skutecznych działań. Badania i dane mówiące o różnych aspektach funkcjonowania szkół i innych placówek są niezbędnym elementem zarządzania

na poziomie organizacji, jak również prowadzenia polityki oświatowej przez samorządy i organ centralny. Wymaganie postulujące uwzględnianie wniosków z analizy danych pochodzących z różnych źródeł podczas organizowania procesów edukacyjnych wywodzi się z przekonania, że można działać lepiej, a kształcenie może być bardziej efektywne, jeśli przy podejmowaniu decyzji będziemy się kierować dowodami na temat skuteczności poziomu poszczególnych działań.

Wykorzystywanie danych dotyczących efektywności własnej działalności jest przejawem wysokiego profesjonalizmu i chęci rozwoju, a także jedną z podstawowych cech organizacji uczącej się w społeczeństwie wiedzy.

Co mieści się w wymaganiu?

- Dbałość o efektywne kształcenie poprzez:
 - ✓ wykorzystywanie różnego rodzaju badań edukacyjnych do podnoszenia własnych kompetencji,
 - ✓ promowanie wewnętrznych badań i tworzenie kultury refleksji,
 - ✓ stosowanie różnorodnych metod do prowadzenia celowych analiz,
 - ✓ właściwe wnioskowanie i planowanie działań,
 - ✓ wykorzystywanie wyników badań zewnętrznych do doskonalenia procesu nauczania–uczenia się w szkole oraz indywidualnej pracy nauczyciela,
 - ✓ monitorowanie wdrażanych działań na podstawie wniosków z prowadzonych analiz.

Jak JA rozumiem to wymaganie?

.....

.....

.....

.....

.....

Jakie wyzwania stawia przed MOJĄ szkołą to wymaganie?

.....

.....

.....

.....

.....

Jak MOJA szkoła spełnia to wymaganie?

.....

.....

.....

.....

.....

Pytania pomocnicze:

W jaki sposób analizuje się w mojej szkole wyniki egzaminów?

Czy zaangażowani są w analizy wszyscy nauczyciele?

Co robi szkoła w zakresie analizy poza odczytaniem danych ze sprawozdań OKE czy wskaźników EWD dostępnych w internecie?

W jakiej mierze wnioski z przeprowadzonych analiz dotyczą warsztatu pracy nauczycieli, organizacji pracy w szkole czy też innych czynników pedagogicznych?

W jaki sposób w szkole wykorzystuje się wyniki badań spoza naszej szkoły?

Ilu nauczycieli korzysta z wniosków z analizy wyników sprawdzianu/egzaminów w swojej pracy?

Ilu nauczycieli korzysta z wniosków z ewaluacji wewnętrznej i zewnętrznej w swojej pracy?

W jaki sposób w szkole monitorowane są działania wdrażane na podstawie wniosków z prowadzonych analiz?

Jak szkoła wykorzystuje wyniki monitorowania działań wdrożonych na podstawie wniosków z prowadzonych analiz?

Na jakie potrzeby szkoły odpowiadają prowadzone w niej badania wewnętrzne (oprócz ewaluacji wewnętrznej)?

Na jakie potrzeby szkoły odpowiadają prowadzone w szkole badania dotyczące losów absolwentów?

WYMAGANIE 12

Zarządzanie szkołą lub placówką służy jej rozwojowi

Charakterystyka wymagania – poziom podstawowy:

Zarządzanie szkołą lub placówką koncentruje się na wychowaniu, nauczaniu i uczeniu się oraz zapewnieniu warunków odpowiednich do realizacji tych zadań. W procesie zarządzania, w oparciu o wnioski wynikające z nadzoru pedagogicznego, podejmuje się działania służące rozwojowi szkoły lub placówki. Zarządzanie szkołą lub placówką sprzyja indywidualnej i zespołowej pracy nauczycieli oraz doskonaleniu zawodowemu. Ewaluacja wewnętrzna jest przeprowadzana wspólnie z nauczycielami.

Charakterystyka wymagania – poziom wysoki:

Zarządzanie szkołą lub placówką sprzyja udziałowi nauczycieli i innych pracowników szkoły lub placówki oraz uczniów i rodziców w procesie podejmowania decyzji dotyczących szkoły lub placówki. Dyrektor podejmuje skuteczne działania zapewniające szkole lub placówce wspomaganie zewnętrzne odpowiednie do jej potrzeb. Zarządzanie szkołą lub placówką sprzyja wykorzystywaniu aktualnej wiedzy z zakresu pedagogiki, psychologii i nauk pokrewnych.

Dlaczego to wymaganie jest ważne?

Nie znam bardziej optymistycznego faktu niż ludzka zdolność do ulepszania życia dzięki świadomemu działaniu. Jeśli ktoś z ufnością podąży za swoimi marzeniami i postanowi prowadzić życie, które sobie wyśnił, bardzo szybko osiągnie niespodziewany sukces
– Walden Thoreau

Kluczowym elementem decydującym o jakości każdej organizacji, w tym placówek oświatowych, jest zarządzanie, które służy jej rozwojowi. Efektywni dyrektorzy działają celowo, zatrudniając dobrych nauczycieli, budując wspólne rozumienie głównego celu pracy, dzieląc się odpowiedzialnością i angażując nauczycieli w proces podejmowania decyzji. Chodzi o to, aby wszystkie działania w szkole były skoncentrowane na uczeniu się oraz aby dyrektor wspierał nauczycieli w rozwoju i ułatwiał realizację wspólnie uzgodnionych celów.

Co mieści się w wymaganiu?

- Budowanie potencjału rady pedagogicznej i pracowników niepedagogicznych dzięki prowadzonej polityce kadrowej.
- Kreowanie rzeczywistości szkolnej (przestrzeni, wyposażenia) w perspektywie wyzwań przyszłości.
- Celowy rozwój szkoły lub placówki, w którym istotną i ściśle określoną rolę odgrywają różne podmioty życia szkolnego.
- Tworzenie warunków do realizacji wszystkich pozostałych wymagań, w tym:
 - ✓ dbałość o odpowiednie warunki sprzyjające realizacji procesów wychowania i uczenia się,
 - ✓ zapewnienie warunków pracy nauczycielom umożliwiających skoncentrowanie się na wychowaniu i organizowaniu procesu uczenia się,
 - ✓ tworzenie przestrzeni do współpracy i doskonalenia się nauczycieli
- Adekwatność stworzonych warunków prowadzenia procesu edukacyjnego do założeń koncepcji pracy szkoły.
- Sposoby i częstotliwość prowadzenia ewaluacji wewnętrznej przez nauczycieli. Ewaluacja wewnętrzna prowadzona jako badanie na poziomie całej szkoły. Formułowanie wniosków z nadzoru, ich wdrażanie i efekty realizacji.
- Inspirowanie i wspieranie przez kierownictwo szkoły zdobywania i wykorzystywania aktualnej wiedzy z zakresu pedagogiki, psychologii i nauk pokrewnych.
- Poczucie wpływu poszczególnych grup środowiska szkolnego na proces decyzyjny w szkole/placówce.
- Zdobywanie w środowisku zewnętrznym sojuszników wspierających działania szkoły.

Jak JA rozumiem to wymaganie?

.....

Jakie wyzwania stawia przed MOJĄ szkołą to wymaganie?

.....

Jak MOJA szkoła spełnia to wymaganie?

.....

Pytania pomocnicze:

- Czy zarządzanie w mojej szkole sprzyja realizowaniu koncepcji jej pracy?
- Czy w proces zarządzania szkołą włączani są uczniowie, nauczyciele i rodzice?
- Czy organizowane jest wsparcie różnych organów szkoły (np. szkolenia rady pedagogicznej)?
- Czy i w jaki sposób widać w szkole dbałość o odpowiednie warunki dla procesów wychowania i uczenia się?
- Czy w mojej szkole zapewnione są warunki do pracy nauczycieli skoncentrowanej na wychowaniu, nauczaniu i uczeniu się?
- Czy nauczyciele współpracują ze sobą? Ilu nauczycieli to dotyczy?
- Czy nauczyciele doskonalą się? Ilu nauczycieli to dotyczy?
- W jakim stopniu współpraca i doskonalenie nauczycieli zależy od sposobu zarządzania szkołą?
- W jaki sposób nauczyciele angażują się w ewaluację wewnętrzną? Ilu nauczycieli to dotyczy?
- Czy w szkole formułowane są i wdrażane wnioski z nadzoru pedagogicznego?
- Czy podejmowane w wyniku tych wniosków działania są spójne z koncepcją pracy szkoły?
- Jakie działania sprzyjające stosowaniu aktualnej wiedzy z zakresu pedagogiki, psychologii i nauk pokrewnych podejmuje się w szkole?
- W jaki sposób działania te wspierane są przez proces zarządzania?
- W jakim stopniu różne grupy (uczniowie, rodzice, nauczyciele i inni pracownicy) są zaangażowane w proces podejmowania decyzji?
- Jak sposób zarządzania placówką umożliwia różnym grupom (nauczycielom, pracownikom, uczniom i rodzicom) udział w podejmowaniu decyzji dotyczących placówki?
- Czy dyrektor zdobywa sojuszników w środowisku zewnętrznym wspierających działania szkoły?
- Jakie działania podjął dyrektor w celu uzyskania wsparcia szkoły?
- Które z tych działań udało się zrealizować i jakie przyniosło efekty dla szkoły?

JAK SZKOŁY REALIZUJĄ WYMAGANIA? – WYBRANE WNIOSKI Z BADAŃ PRZEPROWADZONYCH DO 2015 ROKU.

Wymaganie 1:

W większości szkół rodzice uczestniczą w ustalaniu priorytetów/celów szkoły za pośrednictwem przedstawicieli w radzie rodziców. Wysoki jest poziom akceptacji koncepcji przez uczniów i rodziców wyrażany przez zgodę na zasady obowiązujące w szkole. Dane przekazywane przez respondentów więcej mówią o współpracy, aktywności i działaniach niż o „pomyśle na szkołę”.

Wymaganie 2:

W szkołach znajduje się stosunkowo liczna grupa uczniów, która doświadcza działań opisanych w wymaganium zbyt rzadko. Powszechność tych działań zmniejsza się wraz z kolejnymi etapami edukacyjnymi. Uczniowie nadal zbyt rzadko doświadczają sytuacji, kiedy mogą podejmować refleksję nad efektywnością własnego procesu uczenia się, przyglądać się własnym strategiom i wykorzystywać to, czego uczą się poza szkołą. W niewielkim też stopniu mają wpływ na to, jak przebiega proces ich uczenia się w szkole, a jednocześnie mają duże poczucie wpływu na własne wyniki w nauce.

Wymaganie 3:

W szkołach przeprowadza się różnorodne analizy osiągnięć uczniów, które jednak w małym stopniu kształtują one proces i efekty uczenia się. Wiele szkół ma trudności ze wskazaniem przykładów osiągnięć edukacyjnych uczniów, które by wynikały z tych analiz. Wnioski i rekomendacje wynikające z diagnoz wstępnych służą głównie organizacji wspomagania uczniów z trudnościami. Dla większości uczniów ich sukces szkolny łączy się z poczuciem ich indywidualnego rozwoju, podczas gdy nauczyciele postrzegają sukces szkoły przez pryzmat spektakularnych osiągnięć uczniów w zewnętrznych formach rywalizacji.

Wymaganie 4:

Większość uczniów deklaruje swoje zaangażowanie. Na lekcjach jednak znacznie częściej słuchają i notują, niż pracują samodzielnie, zadając pytania lub biorąc aktywny udział w dyskusji. Uczniowie raczej korzystają z inspiracji nauczycieli, niż zgłaszają swoje inicjatywy. W niewielkim stopniu wpływają na przebieg nauczania. Nauczyciele, zachęcając uczniów do aktywności, przede wszystkim pozytywnie ich motywują oraz tworzą ofertę zajęć dodatkowych.

Wymaganie 5:

Zdecydowana większość uczniów i ich rodziców uważa szkołę za bezpieczną. Największym problemem polskich szkół jest agresja werbalna. Wbrew obiegowym opiniom, gimnazja nie są typem szkół, w których występuje najwięcej agresji i przemocy. Badania wskazują, że nasilenie agresji ma miejsce w szkołach podstawowych, a na kolejnych etapach edukacji stopniowo się zmniejsza, co odzwierciedla logikę dojrzwania psychospołecznego uczniów. W gimnazjach natomiast częściej niż w innych typach szkół pojawia się nowa, związana z rozwojem technologii informatyczno-komunikacyjnej forma zachowań agresywnych – cyberagresja i cyberprzemoc.

Wymaganie 6:

W zdecydowanej większości szkół rodzice i nauczyciele współpracują ze sobą w rozpoznawaniu możliwości i potrzeb uczniów. Indywidualne podejście do uczniów dotyczy najczęściej procesu pozalekcyjnego i jest coraz bardziej pozytywnie postrzegana przez rodziców. Szkoły mają natomiast trudność z indywidualizacją procesu lekcyjnego w odniesieniu do każdego ucznia.

Wymaganie 7:

Nauczyciele współpracują w ramach różnych zespołów. Wspólnie rozwiązują problemy, wynikające z trudności wychowawczych oraz kwestie dotyczące planowania i organizacji dodatkowych aktywności w szkole. Najmniej aktywnie działają zespoły nauczycieli uczących w jednym oddziale, mimo że jest to obowiązek wynikający z prawa oświatowego. Zdecydowana większość nauczycieli deklaruje, że prowadzi ewaluację swojej pracy.

Wymaganie 8:

Nauczyciele częściej niż uczniowie twierdzą, że w szkole panuje atmosfera sprzyjająca uczeniu się. Szkoły często promują wartość edukacji wśród swoich uczniów, rzadko w społeczności lokalnej, ograniczając się głównie do promocji oferty szkoły i sukcesów uczniów. Nie wszyscy nauczyciele wykorzystują informacje o absolwentach szkoły do promowania wartości edukacji.

Wymaganie 9:

Aktywność rodziców we współpracy ze szkołą spada wraz z wiekiem dzieci. Propozycje rodziców są wprawdzie realizowane, ale liczba zgłaszanych inicjatyw pozostaje niewielka i dotyczy głównie kwestii organizacyjnych. Wielu rodziców nie wyraża swojego zdania na temat pracy szkoły.

Wymaganie 10:

Współpraca szkół i lokalnego środowiska najczęściej odpowiada na wyzwania współczesności. Większość prowadzonych w szkole działań w tym zakresie ma charakter okazjonalny. Pojawiają się inicjatywy na rzecz rzeczywistej współpracy, polegającej na wspólnym planowaniu, organizowaniu i realizowaniu działań. Jakość współpracy szkoły ze środowiskiem wzrasta wraz z przechodzeniem na kolejne etapy edukacyjne.

Wymaganie 11:

Praca z danymi i analizowanie procesów edukacyjnych na podstawie ich wyników lub wewnętrznego monitorowania i ewaluacji stają się standardem w polskich szkołach. Szkoły skupiają się na analizie danych ze sprawdzianów/egzaminów zewnętrznych. Znacznie rzadziej sięgają do badań zewnętrznych, które mają być podstawą do szerszego spojrzenia na procesy edukacyjne. Działania podejmowane na podstawie analiz dotyczą zazwyczaj intensyfikacji ćwiczenia treści nieprzyswojonych oraz na zwiększania liczby zajęć edukacyjnych i uczniów mających do nich dostęp.

Wymaganie 12:

Szkoły zapewniają odpowiednie warunki do realizacji procesów dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych. Bardzo dobrze oceniana jest skuteczność działań dyrektora służących rozwojowi uczniów dzięki pozyskiwaniu zewnętrznych zasobów. Przykłady dotyczące udziału nauczycieli we współdecydowaniu w zarządzaniu szkołą są głównie działaniami wpisanymi w przepisy prawa, a nie poszerzaniem przestrzeni współdecydowania w zarządzaniu.

PROGRAM WZMOCNIENIA EFEKTYWNOŚCI SYSTEMU NADZORU PEDAGOGICZNEGO I OCENY JAKOŚCI PRACY SZKOŁY III ETAP

Celem projektu jest zmodernizowanie systemu nadzoru pedagogicznego tak, aby stymulował rozwój szkół i placówek oraz dostarczał rzetelnych informacji ułatwiających prowadzenie polityki edukacyjnej w Polsce.

Działania projektowe

1. Wsparcie szkoły w przeprowadzaniu ewaluacji wewnętrznej:
 - zorganizowanie i przeprowadzenie szkoleń dla 20 000 dyrektorów szkół i placówek w zakresie ewaluacji wewnętrznej;
 - zorganizowanie i przeprowadzenie szkoleń dla 3 000 nauczycieli – szkolnych liderów ewaluacji – odpowiedzialnych za wspomaganie rad pedagogicznych szkół i placówek w procesie ewaluacji wewnętrznej.
2. Doskonalenie modelu badania jakości pracy szkoły.
3. Przygotowanie 1400 pracowników nadzoru pedagogicznego do prowadzenia ewaluacji zewnętrznej i ich cykliczne doskonalenie.
4. Wdrażanie systemu zapewniania jakości nadzoru pedagogicznego poprzez przygotowanie poradni psychologiczno-pedagogicznych, bibliotek pedagogicznych i placówek doskonalenia nauczycieli do wykorzystywania wyników nadzoru w procesie budowania oferty wsparcia szkoły w rozwoju.
5. Przygotowanie jednostek samorządu terytorialnego do wykorzystywania wyników nadzoru do budowania lokalnych strategii oświatowych.
6. Upowszechnianie projektu i jego rezultatów.

Partnerzy projektu:

era ewaluacji

www.npseo.pl

Dzięki działaniom projektowym:

- przeprowadzono badanie w ponad 22 000 szkół i placówek;
- w trakcie badań, w refleksji na temat jakości polskiej szkoły wzięło udział kilka milionów respondentów
- funkcjonuje platforma internetowa;
- zbudowano i stale doskonalone są narzędzia do prowadzenia nadzoru;
- podnoszone są kompetencje osób sprawujących nadzór pedagogiczny oraz korzystających z wyników nadzoru do wspomagania pracy szkół i tworzenia lokalnej polityki oświatowej, w szczególności dyrektorów szkół i placówek i pracowników organów prowadzących szkoły (przeszkolono ok. 30 000 osób) oraz pracowników nadzoru (przeszkolono ok. 1 400 osób);
- przeprowadzono i nadal prowadzi się szereg działań promocyjno-informacyjnych (internetowe fora dyskusyjne, publikacje, konferencje) dla środowiska oświatowego;
- corocznie opracowywane są raporty z nadzoru pedagogicznego na poziomie województw i kraju.

www.doskonaleniawieci.pl
www.ore.edu.pl/wspieranie

Rysunki pochodzą z fotolia.com

Opracowanie typograficzno-graficzne: Aneta Witecka

Opracowano w zespole projektu „Program wzmocnienia efektywności systemu nadzoru pedagogicznego i oceny jakości pracy szkoły etap III”
Ośrodek Rozwoju Edukacji, Warszawa 2015

Bezpłatne **epodreczniki.pl** dla wszystkich klas.
Multimedialne lekcje, ćwiczenia interaktywne.
Materiały metodyczne dla nauczycieli.
Do pracy w szkole i w domu.

Ośrodek Rozwoju Edukacji, Al. Ujazdowskie 28, 00-478 Warszawa
tel. 22 345 37 00, fax: 22 345 37 70
www.ore.edu.pl

Publikacja jest dystrybuowana bezpłatnie

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPOJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Publikacja współfinansowana przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego